

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

14 janvier 2004

PROPOSITION DE LOI

modifiant les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, et l'article 15ter de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques

AMENDEMENTS

N° 14 DE M. **EERDEKENS ET CONSORTS**
(Sous-amendement à l'amendement n° 2)

Art. 2 à 5

A l'article 10, insérer un 1°*bis*, libellé comme suit:

*«1°*bis*. Au § 1er, alinéa 2, la deuxième phrase est remplacée par la phrase suivante :*

«A peine d'irrecevabilité, la demande ainsi transmise indique le nom des parties demanderesses, l'institution visée à l'article 22 contre laquelle la demande est dirigée, une description des faits et indices concordants ainsi que le ou les droits consacrés par la Convention visée à l'alinéa précédent et envers lesquels il est prétendu que le parti incriminé a montré son hostilité. La

Documents précédents :

Doc 51 **217/ (2003/2004) :**

001 : Proposition de loi de M. Eerdeken et de Mme Gerken.
002 à 006 : Amendements.
007 : Avis du Conseil d'Etat.
008 : Erratum.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

14 januari 2004

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State van 12 januari 1973, alsook van artikel 15ter van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen

AMENDEMENTEN

Nr. 14 VAN DE HEER **EERDEKENS c.s.**
(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 2 tot 5

In artikel 10, een 1°*bis* invoegen, luidende :

*«1°*bis*. Op straffe van niet-ontvankelijkheid wordt in de aldus toegezonden aanvraag melding gemaakt van de naam van de eisende partijen, de in artikel 22 bedoelde instelling waartegen de aanvraag gericht is, een beschrijving van de feiten en overeenstemmende tekenen, alsmede van het recht of de rechten die werden bekrachtigd bij het in het vorige lid bedoelde Verdrag en waarvan wordt beweerd dat de aangeklaagde partij er kennelijk tegen gekant is. In de aanvraag worden voorts de natuurlijke personen en rechtsper-*

Voorgaande documenten :

Doc 51 **217/ (2003/2004) :**

001 : Wetsvoorstel van de heer Eerdeken en mevrouw Gerken.
002 tot 006 : Amendementen.
007 : Advies van de Raad van State.
008 : Erratum.

demande désigne en outre les personnes physiques et morales impliquées dans les faits précités. Le Roi peut fixer des modalités complémentaires concernant le contenu de la requête.».

JUSTIFICATION

Nonobstant le fait que précédemment, la section de législation a accepté que la matière soit réglée par voie d'arrêté royal (voir ex. l'avis L.29.789/2), l'amendement propose, en vue de rencontrer l'objection soulevée par le Conseil d'État dans son avis n° 36.172/4, d'explicitier dans la loi le contenu de la demande. C'est ainsi que certains éléments essentiels devront figurer dans la demande (nom des requérants, ASBL visée, description des faits et indices concordants, indication des dispositions auxquelles le parti incriminé s'est montré hostile), à peine d'irrecevabilité de celle-ci. La demande doit également mentionner les personnes physiques ou morales qui, selon les requérants, sont impliquées dans les faits. L'indication des noms des personnes impliquées vise à faciliter le travail du Conseil d'État concernant la détermination des personnes appelées à être parties à la cause. Il ne s'agit pas ici d'une mention prévue à peine d'irrecevabilité. Il ne faudrait en effet pas que le fait pour les requérants d'avoir omis de viser telle personne ne conduise le Conseil d'État à devoir rejeter une demande qui s'avérerait fondée par ailleurs.

Conformément au droit commun, l'auditeur désigné pour faire rapport octroiera aux personnes impliquées la qualité de partie défenderesse et pourra attribuer cette qualité à d'autres parties, qui seraient directement concernées mais dont le nom n'aurait pas été mentionné par les requérants.

En ce qui concerne le caractère – accusatoire ou inquisitoire – de la procédure, il n'y a pas de volonté de se démarquer du droit commun. Cette procédure, comme les autres qui sont applicables devant le Conseil d'État, est principalement inquisitoire (par quoi l'on veut dire que la procédure est dirigée par le Conseil d'État, non par les parties), mais revêt un caractère accusatoire sous certains aspects (ainsi le Conseil d'État ne peut-il statuer *ultra petita*; il ne peut connaître d'autres moyens que ceux invoqués dans la requête, sauf moyen d'ordre public).

Selon les termes du présent amendement, la demande devra comprendre une description des faits et indices concordants ainsi que la ou les dispositions envers lesquelles le parti incriminé a montré son hostilité. Il s'ensuit que le Conseil d'État jugera sur la base des faits, indices et moyens invoqués dans la requête. Il appartiendra cependant au juge administratif de déterminer dans quelle mesure il pourra être tenu compte d'indices pertinents non invoqués dans la demande, eu égard notamment à la théorie de l'extension de l'objet de la requête.

sonen vermeld die bij voornoemde feiten betrokken zijn. De Koning kan bijkomende nadere regels vaststellen wat de inhoud van de aanvraag betreft.».

VERANTWOORDING

Hoewel de afdeling wetgeving voorheen heeft aanvaard dat deze materie bij wege van een koninklijk besluit wordt geregeld (zie bijvoorbeeld advies nr. L.29.798/2), wordt, teneinde rekening te houden met het bezwaar dat de Raad van State opwerpt in zijn advies nr. 36.172/4, in het amendement voorgesteld om in de wet uitdrukkelijk te vermelden wat de aanvraag dient te bevatten. Aldus zal die aanvraag op straffe van niet-ontvankelijkheid melding moeten maken van een aantal essentiële gegevens (de naam van de eisers, de geviseerde vzw, een omschrijving van de feiten en overeenstemmende tekenen met opgaaf van de bepalingen waartegen de aangeklaagde partij kennelijk gekant is). Voorts moet de aanvraag melding maken van de natuurlijke personen of rechtspersonen die volgens de eisers bij de feiten betrokken zijn. Het is de bedoeling dankzij de vermelding van de betrokkenen, de werkzaamheden van de Raad van State te vergemakkelijken als hij moet uitmaken wie partij bij de zaak dient te zijn. In dit geval betreft het geen verplichte vermelding op straffe van niet-ontvankelijkheid. Het feit dat de eisers hebben vergeten van een dergelijke persoon melding te maken, mag er immers niet toe leiden dat de Raad van State een aanvraag moet verwerpen die voor het overige gegrond blijkt te zijn.

Overeenkomstig het gemeen recht verleent de auditeur die werd aangewezen om verslag uit te brengen, aan de betrokkenen de hoedanigheid van verwerende partij, en kan hij die hoedanigheid ook verlenen aan andere partijen die in voorkomend geval eveneens rechtstreeks bij de zaak betrokken zijn, maar wier naam de eisers niet hebben opgegeven.

Met betrekking tot het – accusatoire dan wel inquisitoire – karakter van de procedure, moet erop worden gewezen dat het niet de bedoeling is zich van het gemeen recht te distantiëren. Net zoals andere procedures die voor de Raad van State toepasselijk zijn, is deze procedure hoofdzakelijk inquisitoir (waarmee men wil zeggen dat de procedure wordt geleid door de Raad van State en niet door de partijen); bepaalde facetten ervan zijn echter wel accusatoir (zo kan de Raad van State bijvoorbeeld niet *ultra petita* oordelen; hij mag geen kennis nemen van andere rechtsmiddelen dan die welke in de aanvraag werden ingeroepen, tenzij het gaat om een rechtsmiddel van openbare orde).

Volgens dit amendement moet de aanvraag een beschrijving van de feiten en overeenstemmende tekenen bevatten, alsmede het recht of de rechten vermelden waartegen de aangeklaagde partij kennelijk gekant is. Daaruit volgt dat de Raad van State zal oordelen op grond van de in de aanvraag ingeroepen feiten, tekenen en rechtsmiddelen. Niettemin zal de administratieve rechter moeten bepalen in welke mate rekening mag worden gehouden met de niet in de aanvraag ingeroepen relevante tekenen, met name gelet op de theorie inzake de uitbreiding van de aanvraag.

Enfin, il n'est pas prévu que la demande devra indiquer un montant de sanction financière. Si les demandeurs devaient néanmoins proposer une certaine sanction, cette donnée n'aurait à l'égard du juge qu'une portée indicative. Celui-ci, conformément au droit commun, pourra prononcer une sanction moindre ou plus importante (voir, en ce dernier sens, CE, 14/07/93, JAUMOTTE, n° 43823).

N° 15 DE M. EERDEKENS ET CONSORTS
(Sous-amendement à l'amendement n° 2)

Art. 2 à 5

A l'article 2 modifiant l'article 16 des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, le mot «plaintes» est remplacé par le mot «demandes».

JUSTIFICATION

Conformément à la demande de clarification de la section de législation du Conseil d'État, il est précisé qu'il agit d'une demande et non d'une plainte. En effet, la notion de «plainte» prête à confusion, notamment en ce qu'elle laisse entendre que le contentieux serait de nature pénale ou quasi pénale, ce qui n'est pas le cas, ainsi que l'a indiqué la Cour d'arbitrage dans son arrêt 10/2001 du 7 février 2001. La circonstance qu'il s'agit d'une demande et non d'une plainte n'a pas d'incidence sur la nature de la procédure, qui revêt un caractère principalement inquisitoire, bien qu'accusatoire à certains égards (voir la justification à l'amendement n° 1).

N° 16 DE M. EERDEKENS ET CONSORTS
(Sous-amendement à l'amendement n° 2)

Art. 2 à 5

A l'article 10, 4° remplaçant le paragraphe 2 de l'article 15ter de la loi du 4 juillet 1989, le mot «plainte» est remplacé par le mot «demande» aux alinéas 1, 3, 4, et le mot «plaintes» par le mot «demandes» aux alinéas 2 et 5.

JUSTIFICATION

Voir amendement n° 15.

Ten slotte is er niet in voorzien dat de aanvraag het bedrag van een geldstraf moet bevatten. Indien de eisers niettemin toch een bepaalde sanctie voorstellen, dan heeft dat gegeven voor de rechter slechts een indicatieve waarde. De rechter kan overeenkomstig het gemeen recht een lichtere of zwaardere straf uitspreken (zie voor laatstgenoemd geval CE, 14/07/93, JAUMOTTE, nr. 43823).

Nr. 15 VAN DE HEER EERDEKENS c.s.
(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 2 tot 5

In artikel 2, dat artikel 16 wijzigt van de gecoördineerde wetten op de Raad van State van 12 januari 1973, het woord «klachten» vervangen door het woord «aanvragen».

VERANTWOORDING

Conform het verzoek tot verduidelijking van de afdeling Wetgeving van de Raad van State wordt gepreciseerd dat het om een aanvraag gaat en niet om een klacht. Het begrip klacht geeft immers aanleiding tot verwarring, met name omdat het suggereert dat het geschil van strafrechtelijke of bijna strafrechtelijke aard is; dit is hier niet het geval, zoals het Arbitragehof heeft aangegeven in zijn arrest 10/2001 van 7 februari 2001. De omstandigheid dat het om een aanvraag gaat en niet om een klacht, heeft geen weerslag op de aard van de procedure, die in bepaalde aspecten dan wel accusatoir is, maar hoofdzakelijk toch inquisitoir (zie de verantwoording van amendement nr. 1).

Nr. 16 VAN DE HEER EERDEKENS c.s.
(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 2 tot 5

In artikel 10, 4°, dat paragraaf 2 van artikel 15ter van de wet van 4 juli 1989 vervangt, het woord «klacht» vervangen door het woord «aanvraag» in de leden 1, 3 en 4, en het woord «klachten» vervangen door het woord «aanvragen» in de leden 2 en 5.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 15.

N° 17 DE M. **EERDEKENS ET CONSORTS**
(Sous-amendement à l'amendement n° 2)

Art. 2 à 5

A l'article 10, insérer un 1°bis, libellé comme suit:

«1°bis. Au § 1er, alinéa 2, 1ère phrase, les mots «Toute plainte déposée» sont remplacés par les mots «La demande introduite».».

JUSTIFICATION

Voir amendement n° 15.

N° 18 DE M. **EERDEKENS ET CONSORTS**
(Sous-amendement à l'amendement n° 2)

Art. 2 à 5

Remplacer l'article 5 par la disposition suivante:

«Art. 5. — L'article 30 des mêmes lois coordonnées, modifié par les lois des 17 octobre 1990, 4 août 1996 et 18 avril 2000, est complété par un paragraphe 4, rédigé comme suit :

«§ 4. Le Roi fixe par arrêté délibéré en Conseil des ministres les règles particulières de délai et de procédure pour le traitement des demandes introduites en application de l'article 15ter de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques.

Les articles 19, 21 et 21bis des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, en ce qu'ils traitent du dossier administratif et de l'intervention à l'appui de la requête, ne s'appliquent pas au procédures fondées sur l'article 15ter précité.

Ceux qui ont intérêt à la solution de l'affaire peuvent y intervenir en défense et l'arrêt statuant sur la demande est susceptible d'opposition, de tierce opposition et de révision, selon les modalités fixées par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres.».

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à répondre aux remarques du Conseil d'État concernant le caractère partiellement inadapté

Nr. 17 VAN DE HEER **EERDEKENS c.s.**
(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 2 tot 5

In artikel 10, een artikel 1°bis invoegen, luidend als volgt:

«Art. 1°bis. — In § 1, tweede lid, eerste zin, de woorden «Elke klacht» vervangen door de woorden «De aanvraag».».

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 15.

Nr. 18 VAN DE HEER **EERDEKENS c.s.**
(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 2 tot 5

Artikel 5 vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 5. — Artikel 30 van dezelfde gecoördineerde wetten, gewijzigd bij de wetten van 17 oktober 1990, 4 augustus 1996 en 18 april 2000, wordt aangevuld met een § 4, luidend als volgt:

«§ 4. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de bijzondere regels inzake de termijn en de procedure voor de behandeling van de klachten ingediend overeenkomstig artikel 15ter van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen.

De artikelen 19, 21 en 21bis van de gecoördineerde wetten op de Raad van State van 12 januari 1973 zijn niet van toepassing op de procedures die gebaseerd zijn op voornoemd artikel 15ter, omdat ze betrekking hebben op het administratief dossier en op de tussenkomst ter ondersteuning van het beroep.

Zij die belang hebben bij de oplossing van de zaak, kunnen erin tussenkomen als verdediger en het arrest waarin over het verzoek uitspraak wordt gedaan, is vatbaar voor verzet, derdenverzet en herziening onder de voorwaarden als bepaald door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.».

VERANTWOORDING

Dit amendement moet een antwoord bieden op de opmerkingen van de Raad van State, die aanvoert dat de bestaande

aux contentieux noués sur la base de l'article 15ter, des règles procédurales existantes.

La nature spécifique de ce contentieux justifie effectivement d'exclure l'application de certaines règles relatives à l'intérêt (voir à cet égard l'amendement de M. Eerdekens et consorts), à la transmission du dossier administratif, à l'intervention volontaire agressive, mais non l'ensemble des règles existantes (désignation d'un auditeur pour faire rapport, désignation de la – ou des – parties adverses par l'auditeur, fixation de l'affaire, etc.).

Bien que jusqu'ici, la section de législation admettait que de telles précisions soient apportées par des arrêtés royaux, il est proposé de suivre la suggestion exprimée par le Conseil d'État et donc de consacrer dans la loi l'inapplicabilité des règles relatives à l'intérêt au recours (aucune condition d'intérêt n'est requise dans le chef des parlementaires auteurs d'une demande), la transmission du dossier administratif (il n'y a pas de dossier administratif dans le cadre d'une procédure 15ter) ainsi qu'à l'impossibilité d'une intervention volontaire agressive (étant donné que seuls les parlementaires membres de la commission de contrôle des dépenses électorales peuvent être parties requérantes).

Par contre, on prévoit expressément que l'intervention volontaire en défense, sera possible, sans aller au-delà de ce que prévoit le droit commun, notamment quant à la non-recevabilité de l'*actio popularis*.

On prévoit également qu'il sera possible d'introduire un recours en révision, en opposition et en tierce-opposition contre un arrêt rendu en application de l'article 15ter. De cette manière, on répond aux critiques du Conseil d'État concernant les voies de recours.

Le recours en cassation n'est pas rétabli pour deux raisons principales. D'une part, l'absence de recours en cassation est compensée par la circonstance que le contentieux est confié, non plus à une chambre de la section d'administration du Conseil d'État, mais bien à l'assemblée générale. D'autre part, l'instauration d'un recours en cassation contre les décisions prises sur la base de l'article 15ter se heurte à un double grief d'inconstitutionnalité, et ce à deux égards. Premièrement, la Constitution place la Cour de cassation et le Conseil d'État sur un pied d'égalité; ces institutions sont indépendantes l'une par rapport à l'autre, sauf les exceptions apportées par la Constitution; la seule exception figure à l'article 158 de la Constitution (conflit d'attribution); par conséquent, toute disposition soumettant le Conseil d'État au contrôle de la Cour de cassation en dehors de cette hypothèse de conflit d'attribution doit être considérée comme contraire à la Constitution. Deuxièmement, l'instauration d'une voie de recours devant la Cour de cassation contre les arrêts prononcés au contentieux de l'article 15ter n'est pas conciliable avec le principe d'égalité, pour la raison que cette garantie qu'on voudrait reconnaître aux formations politiques jugées liberticides et encourageant de ce chef une sanction financière temporaire, ne

procedureregels niet helemaal zijn aangepast aan een geschillenberechting op grond van artikel 15ter.

De specifieke aard van die geschillen vereist namelijk dat wordt afgezien van de toepassing van bepaalde regels in verband met het belang (zie in dat verband amendement nr. 2 van de heer Eerdekens c.s.), de overzending van het administratief dossier en de vrijwillige agressieve tussenkomst. De andere bestaande procedureregels moeten echter wél blijven gelden (aanwijzing van een auditeur om verslag uit te brengen, aanwijzing van de tegenpartij(en) door de auditeur, bepaling van de rechtsdag enzovoort).

Hoewel de afdeling wetgeving tot op heden aanvaardde dat dergelijke preciseringen bij koninklijk besluit worden aangebracht, wordt in dit amendement voorgesteld gevolg te geven aan de suggestie daaromtrent van de Raad van State. Bijgevolg zal een wettelijke grondslag worden gegeven aan de niet-toepassing van de regels inzake het belang bij het beroep (de parlementsleden die een klacht indienen, moeten geen enkel belang kunnen aantonen), de overzending van het administratief dossier (de in artikel 15ter bedoelde procedure vergt geen overzending) en de uitsluiting van een vrijwillige agressieve tussenkomst (alleen parlementsleden die lid zijn van de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen, kunnen als verzoekende partij optreden).

De wet voorziet daarentegen expliciet in de mogelijkheid van een vrijwillige tussenkomst tot verdediging, zonder dat die mogelijkheid echter verder reikt dan wat het gemeen recht terzake bepaalt, inzonderheid wat de onontvankelijkheid van de *actio popularis* betreft.

Tevens zal het mogelijk zijn een beroep tot herziening in te stellen, alsook verzet of derdenverzet aan te tekenen tegen een arrest dat gewezen werd met toepassing van artikel 15ter. Op die manier wordt ingegaan op de kritiek van de Raad van State met betrekking tot de rechtsmiddelen.

Van het cassatieberoep wordt afgezien om twee redenen. Enerzijds wordt het ontbreken van de mogelijkheid tot cassatieberoep gecompenseerd door het feit dat de beslechting van dit type geschillen wordt toevertrouwd aan de algemene vergadering van de Raad van State en niet langer aan de afdeling administratie. Anderzijds houdt een mogelijk cassatieberoep tegen beslissingen gewezen op grond van artikel 15ter een dubbele schending van de Grondwet in. Ten eerste plaatst de Grondwet het Hof van Cassatie en de Raad van State op gelijke voet; de beide instanties zijn onafhankelijk van elkaar, behalve in de door de Grondwet bepaalde uitzonderingsgevallen; de enige uitzondering zit vervat in artikel 158 van de Grondwet (conflicten van attributie); bijgevolg is er sprake van een schending van de Grondwet indien een bepaling de Raad van State onderwerpt aan de controle van het Hof van Cassatie in het raam van andere conflicten dan conflicten van attributie. Ten tweede is de instelling van een mogelijkheid tot cassatieberoep tegen arresten gewezen ter beslechting van een in artikel 15ter bedoeld geschil, onverenigbaar met het gelijkheidsbeginsel; de reden daarvoor is dat de waarborg die men terzake zou willen verlenen aan partijen die als vrijheidsbeknottend worden beschouwd en die daardoor tijdelijk financieel worden gestraft, niet geldt voor

l'est pas aux autres catégories de justiciables, qui peuvent parfois être très durement atteints par des arrêts du CE (annulation d'une nomination, refus d'annuler une révocation disciplinaire; prononcé d'une sanction disciplinaire par le CE agissant comme juge de pleine juridiction : cf. CE, 14/07/93, JAUMOTTE, n° 43823.

En effet, en ce qui concerne les grands principes relatifs à l'instruction en général et au respect des droits de la défense dans ce cadre, en particulier (communication des rapports aux parties par exemple), ces principes figurent dans les lois coordonnées et dans le Règlement de procédure (voir l'article 25 des LCCE et les articles 16 à 25 du Règlement de procédure). Il ne semble pas nécessaire d'y déroger, ni de les compléter de manière fondamentale. Il est bien entendu que le Roi, au moment de fixer les règles procédurales spécifiques à la présente procédure, devra être attentif à garantir les droits de la défense.

N° 19 DE M. EERDEKENS ET CONSORTS
(Sous-amendement à l'amendement n° 2)

Art. 2 à 5

L'article 10, 3°, est remplacé par la phrase suivante :

«3° dans le paragraphe 1er, alinéa 2, les mots «dans les deux mois» sont remplacés par les mots «dans les six mois».

JUSTIFICATION

Compte tenu des aménagements apportés sur le plan de la procédure en vue de tenir compte des remarques du Conseil d'État, notamment le rétablissement de la possibilité d'intervenir en défense, un délai de six mois pour prononcer l'arrêt semble plus réaliste. Il s'agit d'un délai d'ordre, qui ne peut être sanctionné que par un recours aux règles du droit pénal relatives au déni de justice.

Claude EERDEKENS (PS)
Daniel BACQUELAINE (MR)
Claude MARINOWER (VLD)
Philippe DE COENE (sp.a-spirit)
Muriel GERKENS (ECOLO)

andere categorieën van rechtzoekenden die soms zwaar kunnen worden getroffen door de arresten van de Raad van State (vernietiging van een benoeming, weigering een tuchtrechtelijke afzetting ongedaan te maken; uitspraak van een tuchtsanctie door de Raad van State die optreedt als rechter met volle rechtsmacht - zie Raad van State, 14 juli 1993, Jaumotte, nr. 43823).

Tot slot zijn er nog de grote beginselen inzake het onderzoek in het algemeen en, meer in het bijzonder, inzake de eerbiediging van de rechten van verdediging in het kader van dat onderzoek (bijvoorbeeld de verzending van de verslagen aan de partijen). Die beginselen zijn vervat in de gecoördineerde wetten en in de procedureregeling (zie artikel 25 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en de artikelen 16 tot 25 van de procedureregeling). Het lijkt niet noodzakelijk daarvan af te wijken, noch in substantiële aanvullingen te voorzien. Uiteraard zal de Koning nauwgezet moeten toezien op de vrijwaring van de rechten van verdediging bij het vastleggen van de specifiek voor deze procedure bedoelde procedureregels.

Nr. 19 VAN DE HEER EERDEKENS c.s.
(Subamendement op amendement nr.2)

Art. 2 tot 5

Artikel 10, 3°, wordt vervangen als volgt:

«3° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden «binnen een termijn van twee maanden» vervangen door de woorden «binnen een termijn van zes maanden».

VERANTWOORDING

Om rekening te houden met de opmerkingen van de Raad van State werden op procedureel vlak bijsturingen aangebracht, met name het herstel van de mogelijkheid om tussen te komen tot verdediging; om die reden lijkt een termijn van zes maanden om het arrest uit te brengen realistischer. Het betreft een orde-termijn op de niet-inachtneming waarvan alleen straf kan worden gesteld door een beroep te doen op de bepalingen uit het strafrecht die betrekking hebben op de rechtsweigering.